

מאת: שחר סיטנר
 איורים: אסיה אייזנשטיין
 הוצאה: ספרית פועלים
 קבוצת גיל: כְּתָה ב'

ציירה

אני "רק" השומר? תודה לאדם משמעותי
 הרצל אומר לכולם שהוא רק השומר, ולכן אם יש בעיה, הם יכולים לגשת אל חדר המורים, אבל בדומה לשחר, ילדים וילדות רבים מרגישים שמבחינתם דמות משמעותית היא כל דמות שאכפת לה מהם, ללא קשר לתפקידה הרשמי.

הפנו את תשומת הלב של התלמידים לכך שליד הבודקה של הרצל יש ספסל. שאלו: "מדוע יש שם ספסל?";
 "האם שחר היא הילדה היחידה, לדעתכם, שבאה לשם ומשוחחת עם הרצל? מדוע אתם חושבים כך?".

לתת ולהכיר תודה בהשראת הספר אפשר לעשות מחווה למישהו שהתלמידים והתלמידות רואים בו אדם משמעותי. אדם זה יכול להיות מצוות בית הספר, מהקהילה או מכל מקום אחר. כדאי לחשוב יחד על דמויות משמעותיות ועל המחווה הצנועה אך מחממת הלב שאפשר לעשות.

שמע

האזינו לסיפור "תשמעו סיפור"
 הימים האלו עכשיו הם ימים לא רגילים, ובימים כאלה סיפורים יכולים לשמח, לרגש, אפילו להצחיק. אנו מזמינים אתכם/ן להאזין להקלטה הקסומה של הסיפור "תשמעו סיפור" מאת: שחר סיטנר, איורים: אסיה

אייזנשטיין, הוצאת: ספרית פועלים (כיתות א').

יוצרים ומגישים ירדן בר כוכבא הלפרין ודידי שחר
מוזיקה ונגינה טל בלכרוביץ'
פתיח דידי שחר

מוכנים/ות? מת חי לים!

שיחה

שיחה מציאות או דמיון?

כיף לספר סיפורים וכיף לשמוע סיפורים, החוויה המשותפת גורמת לכולם להרגיש טוב יותר. שוחחו וחשבו יחד
 מתי מתאים לספר ולהפליג בדמיון, ומתי דווקא עדיף לספר מה קרה מבלי להוסיף או לגרוע? עם מי יהיה
לכם נעים ונוח להתייעץ במקרה של התלבטות?

משחק

משחק - מה קרה לי אתמול

מי זוכר מה קרה אתמול? האם תוכלו לתאר זאת בצורת סיפור? נצלו את ההזדמנות לשתף ולחלוק בחוויות.
אפשר גם לשחק: אחד המשתתפים מספר סיפור והשאר צריכים לנסות ולגלות מה בסיפור קרה באמת ומה הוא
פרי הדמיון.

שיחה

כאן מקשיבים

כששחר רוצה לשתף או להתייעץ היא תמיד יכולה לשבת על הספסל של הרצל השומר ולמצוא אוזן קשובה. בחרו פינה בבית והכריזו עליה כפינה שבה תמיד אפשר לספר ולהקשיב. בכל עת שתצטרכו תוכלו לשבת בה, לשתף בסיפורים ולחלוק עצות.

השראה

פינטרסט

[יצירות, שירים ופעילויות נוספות בפינטרסט של ספריית פיג'מה](#)

שְׁלוֹב הַסֵּפֶר

תְּשָׁמְעוּ אוֹתִי

שחר רוצה שיקשיבו לה ² שחר אוהבת לספר סיפורים: בתחילה היא מספרת משהו שקרה באמת, וכשהיא רואה שמקשיבים לה, היא מתחילה לבדות מליבה סיפורים ולהגזים. שחר מתקשה להבדיל בין סיפור שקרה באמת לסיפור בדיוני וחווה בלבול ודחייה מצד החברים הכועסים. רק הרצל השומר גורם לה להרגיש טוב, בטוח ונוח לשתף. הוא מבין שספסל מזמין, כוס תה מתוק ועיניים טובות הם כל מה שילדים כמו שחר צריכים.

להתבטא ולהישמע ² ילדים ממציאים סיפורים או מגזימים מסיבות שונות: רצון לחוש משמעותי ורצון רצון להשתעשע ולבחון את תגובות הסביבה, טשטוש ההבדל בין דמיון למציאות או משאלת לב ורצון לשינוי המציאות. לעיתים ילדים מגזימים כי הם חשים שכך עולה ערכם בעיני אחרים, או שכך הם מצליחים למשוך את תשומת הלב אליהם. לעיתים הם מגזימים כשהם רוצים למצוא דרכים להתמודדות שונות במציאות או לזכות בנחמה ובעידוד כשהמציאות לא נעימה להם.

ביטוי ותמיכה ² בדומה לשחר, ילדים צריכים להרגיש שמקשיבים להם, גם כשטוב להם וגם כשפחות, וזקוקים לסביבה תומכת ובטוחה כדי לשתף.

אפשר לקרוא לילדים את הספר כשאתם מרגישים צורך לסייע לתלמידים לבטא את עולמם הפנימי או לשכלל אצלם את היכולת להבחין מתי כדאי להפליג בדמיון, ומתי עדיף לספר מה באמת קרה.

תוכלו לשלב את הספר גם בפעילות שמטרתה ביטוי עצמי ופיתוח הדמיון: ציור, סיפור, מוזיקה, מלאכת יד או תנועה. קריאת הספר יכולה להיות גם כפעילות מטרימה לתהליך כתיבת סיפורים בכיתה.

פינת תמיכה בהשראת הספסל של הרצל תוכלו להקים יחד בכיתה פינת עצה ותמיכה מזמינה להתייעצות ולשיתוף בקבוצות קטנות.

 קריאה

קוראים ביחד

כדאי לקרוא את הסיפור בקבוצות קטנות כשכל תלמיד ותלמידה עותק אישי המאפשר להם לעקוב אחר ההבעות של הדמויות באיורים ולהבין מה בסיפור מתרחש במציאות ומה בדמיון.

נקודת עצירה במהלך הקריאה אפשר לעצור בנקודה שבה שחר מבקשת מהרצל פתרון, לפנות אל התלמידים ולשאול אותם: "אולי יש לכם רעיון איך לעזור לשחר? מה הייתם אתם מציעים לה לעשות?".

איורים כדאי להתבונן יחד באיורים ולבקש מהתלמידים לבחון אילו תיאורים מתארים את המציאות בחייה של שחר ושל הכיתה, ובאילו תיאורים משולבים מרכיבים מהדמיון.

 שיחה

הבנת הנקרא

לאחר הקריאה כדאי לשאול שאלות הבנה כדאי לבחון אם התלמידים מבינים את הרצף הסיפורי, ואם הם מבינים את ההבדל בין סיפור דמיוני לסיפור שמתואר כמציאות אף שאיננו כזה: "מה סיפרה שחר?"; "למה החברים התרגזו?"; "למה שחר נעלבה?"; "מה הציע הרצל לשחר?"; "מה השתנה בסיפורים של שחר בעקבות ההצעה של הרצל?".

כדאי להתעכב על ההצעה של הרצל ולשאול: "מה ההבדל בין 'תשמעו סיפור שקרה לי' ל'תשמעו סיפור?'"; "האם סיפור חייב לתאר את מה שקורה במציאות?".

מה הופך סיפור למעניין

גוזמאות ודמיון ☒ בסיפור כתוב: "היא הרגישה שהילדים מקשיבים חזק יותר והוסיפה עוד פרטים מעניינים." זה המקום לשאול: "מה זה 'להגיז'?" ; "למה לדעתכם שחר הגזימה?"; "גם אתם אוהבים להגיז לפעמים? תוכלו לתת דוגמה?".

סיפורים ☒ שחר אוהבת להמציא סיפורים. כאן אפשר לשאול: "האם אתם אוהבים להמציא סיפורים או מעדיפים להקשיב לסיפורים?"; "אילו סיפורים אתם מעדיפים: סיפורים שקרו באמת או סיפורים דמיוניים?"

ניתן לשקול פעילות בקבוצות שבהן כל תלמיד ותלמידה ישתפו בסיפור אהוב.

כדאי להכיר להם מושגים כמו "מתח", "הפתעה", "גבורה", "הגזמה".

משחק

קָרָה אוּ לֹא קָרָה?

בהשראת הסיפור תוכלו לשחק משחק שיאפשר לתלמידים לשתף בסיפורים מהמציאות ומהדמיון ולזהות תוך התייעצות קבוצתית אם הדברים המתוארים קרו או לא קרו במציאות.

איך משחקים?

כל משתתף בתורו אומר שני משפטים על עצמו – האחד אמת, והשני כוזב ☒ והמשתתפים צריכים לנחש איזה מהתיאורים התרחש במציאות.

דוגמה: "פעם אכלתי כריך ריבה עם זיתים" לצד "פעם ביקרתי בבית שהיו לו אלף קומות."

לאחר הפעילות תוכלו לבקש מהתלמידים לכתוב סיפור דמיוני או מקרה כזה ולהוסיף איורים.

העשרה

להסבר על דמיון ומציאות אצל תלמידים ולרעיונות נוספים למשחקי דמיון:

[האתר "איך גדלת"](#)

הספר [מר גוזמאי הבדאי](#), שחולק על ידי ספריית פיג'מה, המתאר את עלילותיו המוגזמות של מר גוזמאי.

---

www.pjisrael.org עוד פעילויות באתר ספריית פיג'מה